

Revisionsoverblik for nationalregnskabstal publiceret i juni 2022

Juniversion 2021

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	1
2	Revisioner siden seneste offentliggørelse	2
2.1	Forsyningsbalancen og BNP-vækst.....	2
2.1.1	BNP vækst.....	2
2.1.2	Revisioner i BNP vækst.....	3
2.2	Brancher med større revisioner.....	5
2.2.1	Bruttoværditilvæksten opdelt.....	6
2.3	Privatforbrug.....	8
2.4	Offentligt forbrug.....	10
2.5	Investeringer.....	11
2.6	Udenrigshandel	13
3	Fokus på det nye endelige år.....	14
3.1	Forsyningsbalancen	14
3.1.1	Bidrag til revisioner i BNP-væksten mellem de enkelte versioner	14
3.1.2	Bidrag til revisioner i BNP-væksten siden første udgivelse	15
3.2	Brancher med større revisioner.....	16
3.3	Privatforbrug.....	18
3.4	Offentligt forbrug.....	19
3.5	Investeringer.....	20
3.6	Udenrigshandel	21
	Bilag 1: Kilder til beregning af årligt nationalregnskab	24
	De forskellige versioner af nationalregnskabet	24
	Skematisk oversigt over kilderne til de forskellige versioner af nationalregnskabet..	25
	De primære kilder til Nationalregnskabet	27

Årligt revisionsoverblik

1 Indledning

Nationalregnskabet¹ offentliggøres løbende i forskellige versioner. Formålet er, at give et robust helhedsbillede af økonomien baseret på de tilgængelige kilder på det givne tidspunkt. Af den grund, kan de forskellige versioner af det årlige nationalregnskab have forskelle i kildegrundlag og beregningsmetoder (herunder systemer), hvilket kan føre til revisioner af tallene. I de tidligste beregninger anvendes typisk indikatorer til fremskrivninger fra det foregående års nationalregnskab, mens der i det endelige nationalregnskab indarbejdes kilder i niveau, samtidig med, at der også implementeres en detaljeret produktdimension. Et overblik over kilder anvendt i de forskellige udgaver af nationalregnskabet kan findes i [bilag 1](#).

Dette notat forsøger at kortlægge samt belyse mulige årsager til revisioner i udvalgte størrelser mellem de forskellige udgaver af nationalregnskabet. Notatet er opdelt i to dele. I første del belyses, hvordan nationalregnskabet for de reviderede år har ændret sig siden forrige udgivelse. I del to dykkes ned i, hvordan nationalregnskabet for beregningsåret 2019 har ændret sig fra de fire versioner, der tidligere er blevet udgivet og frem til den endelige beregning med opstilling af tilgang og anvendelsesmatricer, som blev offentliggjort i juni 2022.

De forskellige versioner af det funktionelle nationalregnskab

- 60 dage efter årets afslutning publiceres den *første version af det årlige nationalregnskab*. Denne version kaldes *Februarversionen* idet den typisk udkommer den sidste hverdag i februar.
- 90 dage efter årets afslutning publiceres den *anden version af det årlige nationalregnskab*. Denne version kaldes *Martsversionen* idet den typisk udkommer den sidste hverdag i marts.

Begge disse versioner bygger på kvartalsvise beregninger, mens kildegrundlaget er forskelligt.

- Ved udgangen af juni udkommer det første bud på nationalregnskabet baseret på et årligt beregningssystem og opdaterede kilder. Denne version benævnes *Juniversionen*.
- *Juniversionen* indeholder tillige en kildeopdatering af de to foregående års tal.

De to seneste år baseres på et foreløbigt beregningssystem (Forkortet: FNR), mens det ældste år baseres på et omfattende varebalanceringsystem, hvor der bl.a. indføres en detaljeret produktdimension. Derudover anvendes regnskabsstatistikken som hovedkilde til beregning af de to ældste år.

¹ Her menes kun det funktionelle nationalregnskab. De øvrige som fx det sektorfordelte, finansielle eller regionale er ikke omfattet af dette overblik.

Der offentliggøres også en *Septemberversion* af nationalregnskabet. Da den ikke medfører revisioner i det funktionelle nationalregnskab, omtales den ikke i dette dokument.

I begge dele af notatet fokuseres der først på ændringer i BNP-væksten opdelt på hovedstørrelserne i forsyningsbalancen. Det undersøges derudover, i hvilke brancher de største revisioner i væksten er. Herefter gennemgås revisionerne i de enkelte hovedstørrelser fra forsyningsbalancen.

2 Revisioner siden seneste offentliggørelse

I denne del af notatet belyses, hvordan udvalgte hovedstørrelser af nationalregnskabstal for 2019, 2020 og 2021 har ændret sig i forhold til forrige udgivelse. Der ses på, hvordan nationalregnskabet for året:

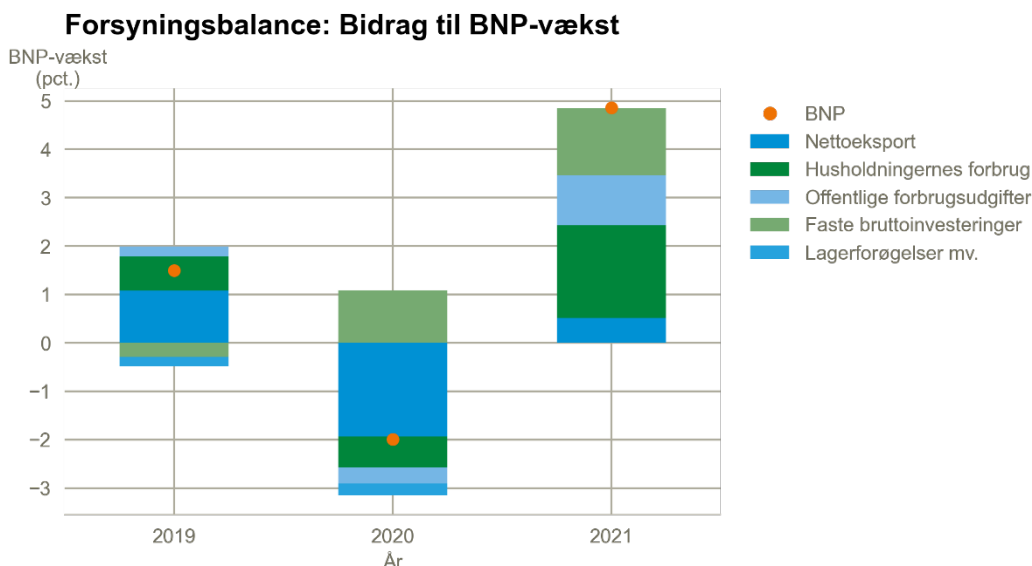
- 2019 har ændret sig fra at være en foreløbig beregning i Juniversionen 2020 til et endeligt nationalregnskab i Juniversionen 2021
- 2020 har ændret sig fra en foreløbig beregning i Juniversionen 2020 til en foreløbig beregning i Juniversionen 2021
- 2021 har ændret sig fra at bygge på kvartalsvise beregninger i Martsversionen 2021 til en foreløbig årlig beregning i Juniversionen 2021.

2.1 Forsyningsbalancen og BNP-vækst

2.1.1 BNP vækst

De nye beregninger viser, at bruttonationalproduktet (BNP) steg med 1,5 pct. i 2019. I 2020 faldt BNP med 2,0 pct., hvorefter BNP steg med 4,9 pct. i 2021. Nedenstående Figur 1 viser hvordan elementerne i forsyningsbalancen bidrager til BNP-væksten.

Figur 1

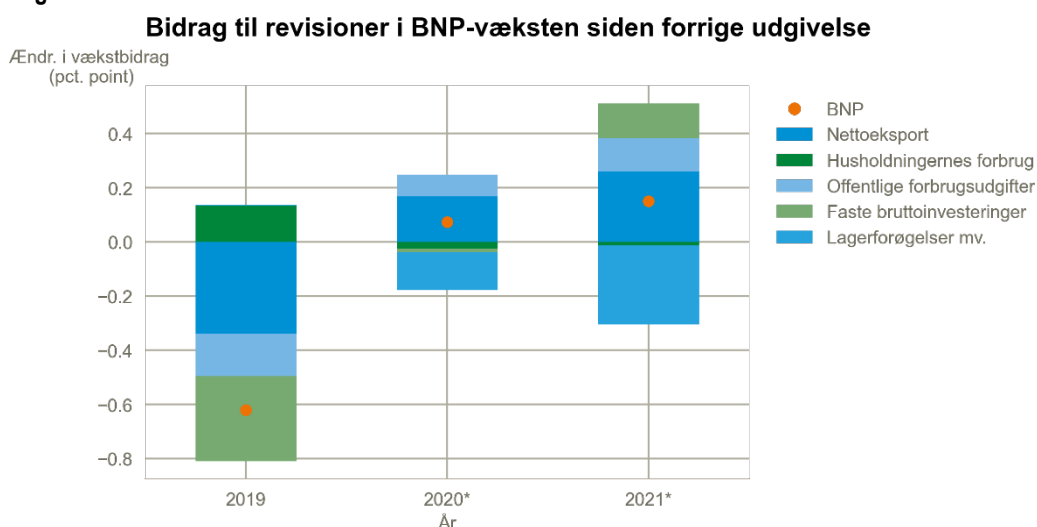
BNP-væksten i 2019 drives især af *Nettoeksport* efterfulgt af *Husholdningernes forbrug*. *Offentlige forbrugsudgifter* bidrager ligeledes positivt til væksten, hvor *Faste bruttoinvesteringer* og *Lagerforøgelse mv.* trækker lidt ned. I 2020, hvor coronapandemien ramte, er *Faste bruttoinvesteringer* det eneste der trækker væksten op, mens

de resterende elementer bidrager til den negative udvikling. I 2021 bidrager alle elementer i forsyningsbalancen, men især forbruget, til en høj positiv vækst.

2.1.2 Revisioner i BNP vækst

Nedenstående Figur 2 viser, hvordan BNP-væksten samt delementerne fra forsyningsbalancen har ændret sig siden forrige udgivelse. Søjlen for 2019 viser ændringer mellem den foreløbige beregning i Juniversionen 2020 og det endelige nationalregnskab i Juniversionen 2021. I forhold til seneste offentliggørelse er væksten revideret ned med 0,6 procentpoint i 2019, og op med henholdsvis 0,1 procentpoint i 2020 og 0,2 procentpoint i 2021.

Figur 2

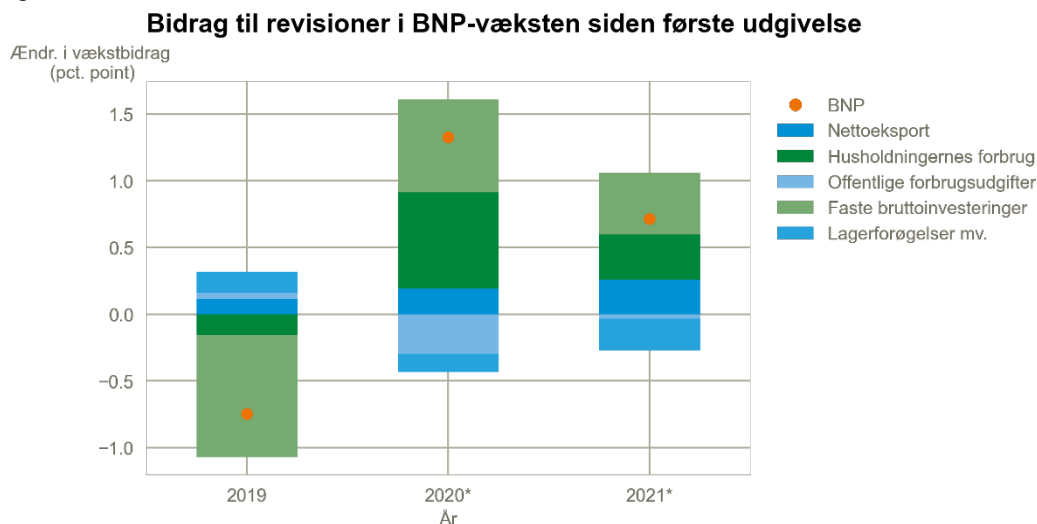

For 2019 skyldes revisionen i BNP-væksten siden forrige udgivelse på -0,6 procentpoint især, at vækstbidraget fra *Nettoeksport* og *Faste bruttoinvesteringer* er sænket. Vækstbidraget fra *Offentlige forbrugsudgifter* er ligeledes sænket, hvorimod *Husholdningernes forbrug* og *Lagerforøgelser mv.* har et lidt højere vækstbidrag. For 2020 og 2021 er BNP-væksten øget med henholdsvis 0,1 og 0,2 procentpoint siden forrige udgivelse. *Nettoeksport* ses igen at være en af de primære effekter til revisionen i BNP-væksten, hvor den i både 2020 og 2021 er blevet øget siden forrige udgivelse. For begge år er *Offentlige forbrugsudgifter* ligeledes øget i forhold til forrige udgivelse, hvor vækstbidraget fra *Lagerforøgelser mv.* samt *Husholdningernes forbrug* er sænket. Vækstbidraget fra *Faste bruttoinvesteringer* er stort set uændret i både 2020 og 2021.

Forbedringsinitiativer:

Nedjusteringen af Nettoeksport for 2019 skal ses i sammenhæng med det arbejde, som Danmarks Statistik udfører i forbindelse med indberetningerne fra en række forretningskritiske virksomheder (FKV). Gennem direkte dialog med virksomhederne, foretages validering/korrektioner på indberettede tal, hvis der ses uoverensstemmelser på tværs af erhvervsstatistikker. Selvom ændringerne for BNP-væksten i 2020 og 2021 er små, bemærkes det, at begge bl.a. skyldes den opadgående revision af Nettoeksport. I 2022 er der påbegyndt et arbejde med kvartalsvis datakonfrontation af et mindre antal FKVer. Dette arbejde forventes i fremtiden, at kunne forbedre kildegrundlaget i de tidlige nationalregnskabsversioner, således at omfanget af revisioner som følge af ny viden om FKVer alt andet lige reduceres.

Figur 3

Figur 3 viser, hvordan BNP-væksten for de enkelte år samt delementerne fra forsyningsbalancen, der har bidraget hertil, har ændret sig siden første udgivelse. Bemærk, at de ældste år er blevet revideret flere gange end 2021. Dvs.:

- Søjlen for 2019 viser ændringer mellem den første kvartalsberegning i Februarversionen 2019 og det endelige nationalregnskab i Juniversionen 2021
- Søjlerne for 2020 og 2021 viser ændringer mellem den første kvartalsberegning i hhv. Februarversionen 2020 og Februarversionen 2021 og den foreløbige beregning i Juniversionen 2021

Siden første udgivelse er BNP-væksten for 2019 sænket med 0,8 procentpoint. Det skyldes helt overvejende et stort fald i vækstbidraget fra de *faste bruttoinvesteringer*. Vækstbidraget fra *husholdningernes forbrug* er også faldet, mens vækstbidragene fra *lagerforøgelser mv.*, *nettoeksport* og *offentlige forbrugsudgifter* er steget en smule. Det kan konkluderes, at årsagen til, at de tidligste tal for året 2019 ikke ligger tættere på de endelige, skyldes betydelige ændringer i investeringerne. Ændringerne i investeringerne er beskrevet yderligere i afsnit 2.5 Investeringer.

For 2020 og 2021 er BNP-væksten revideret op med henholdsvis 1,3 og 0,7 procentpoint siden første udgivelse. Det ses at være revisioner af *Faste bruttoinvesteringer*, *Husholdningernes forbrug* samt til dels *Nettoeksport*, der har bidraget til et højere væksts-køn. *Offentlige forbrugsudgifter* samt *Lagerforøgelser mv.* trækker BNP-væksten en anelse ned.

Forbedringsinitiativer:

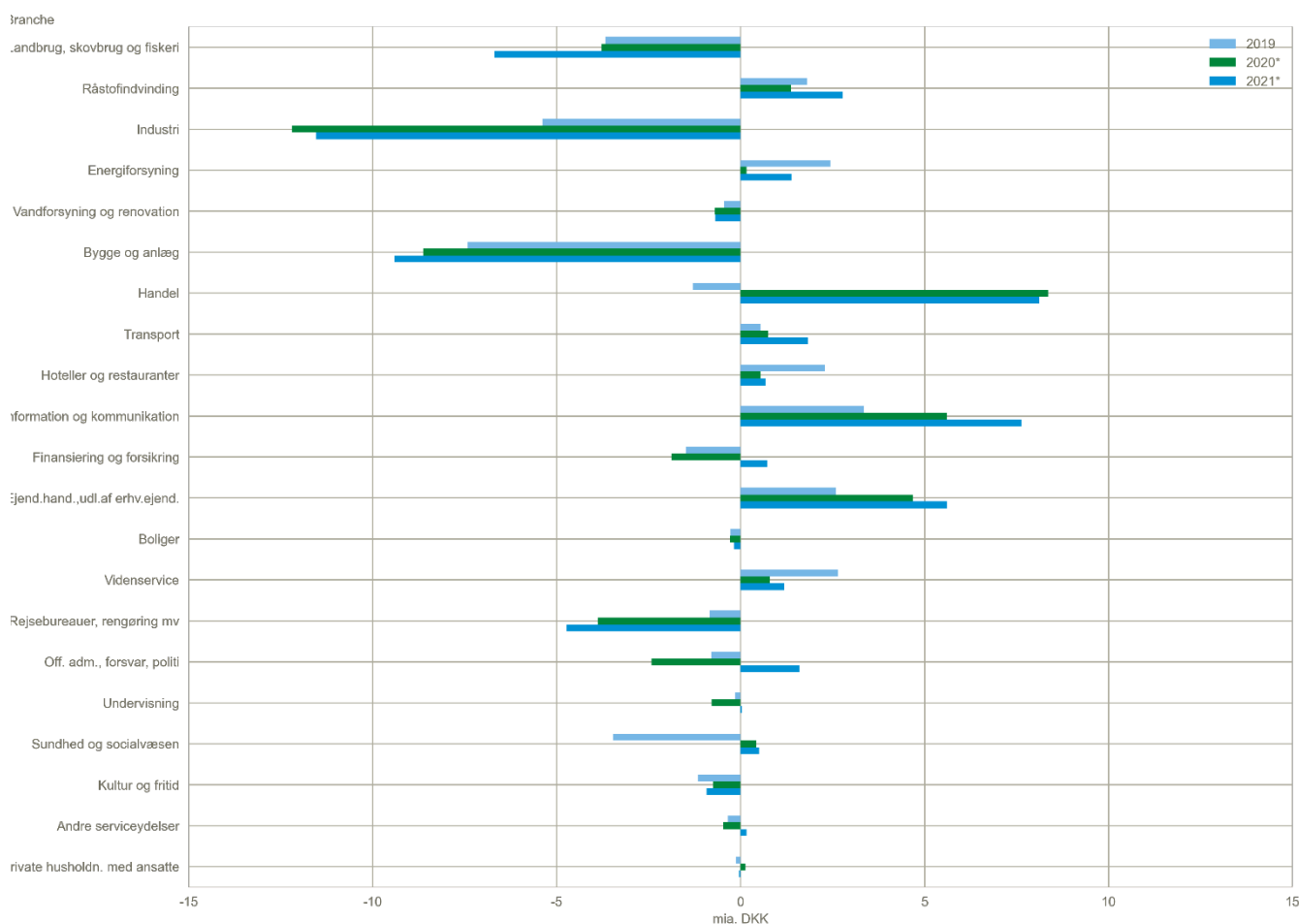
Foreløbige undersøgelser viser, at det private forbrug er for lavt i de første versioner grundet en vigtig kilde. Kilden (Firmaernes køb og salg) har været ramt af fejl i den benyttede imputeringsalgoritme i de tidligste versioner. Dette er der i efteråret 2022 arbejdet intenst på at udbedre, hvilket er lykkedes. Derudover anvendes transaktionsdata fra Danske Bank nu også som supplerende kilde til bestemmelse af det private forbrug for udvalgte områder. Ligeledes skal behandlingen af Faste bruttoinvesteringer gennemses, fx via de anvendte Bygge og anlægs beregninger. Dette arbejde planlægges gennemført i 2023.

2.2 Brancher med større revisioner

I forlængelse af revisioner i BNP-væksten, ses der i dette afsnit nærmere på revisioner fordelt på brancher og derved på bruttoværditilvæksten (BVT). Figur 4 viser for årene, 2020 og 2021, hvordan BVT har ændret sig i kædede værdier, siden hhv. Juniversionen 2020 og Februarversionen 2021 frem til Juniversionen 2021. Her anvendes nationalregnskabet's 19a2 branchegruppering, der er det næstmest aggregerede offentliggørelsesniveau for nationalregnskabet. De foreløbige versioner offentliggøres på 69-grupperingen, mens det endelige nationalregnskab offentliggøres på 117-grupperingen.

Siden seneste udgivelse er BVT i kædede værdier for *Industri* og *Bygge og anlæg* revideret markant ned for alle tre åbne år, mens den for *Landbrug, skovbrug og fiskeri* også er revideret ned for alle år, men i mindre grad. For brancherne *Handel* og *Information og kommunikation* ses store opadgående revisioner for de foreløbige år, 2021 og 2022.

Figur 4
Revisioner i branchers BVT. 2010-priser, kædede værdier

Forbedringsinitiativer:

Det bør undersøges, hvad der er årsagen til revisionerne i BVT for Industri, Bygge og anlæg, Handel og Information og kommunikation, og særligt revisionerne for Bygge og anlæg og Industri i de endelige år. Arbejdet med Bygge og anlæg planlægges gennemført i 2023. Industrien er der et særligt fokus på i FKV arbejdet.

2.2.1 Bruttoværditilvæksten opdelt

For hver branche, viser Tabel 1 bidraget til revisioner i BNP-væksten fordelt på BVT, produktion og forbrug i produktion. Intensiteten på den røde farve, viser i hvor høj grad bidraget afviger numerisk fra 0. Hovedfokus er på revisionerne i BVT, da det har en direkte effekt på BNP. I nogle tilfælde vil revisioner i vækstbidrag fordelt på produktion og forbrug i produktion følges ad, så der ikke ses en markant effekt på BVT.

Tabel 1 Branchers bidrag til revisioner i BNP-væksten fra Juniversjon 2020 til Juniversjon 2021

Branche	2019			2020*			2021*		
	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP
A – Landbrug, skovbrug og fiskeri	-0,19	-0,07	0,11	0,01	-0,05	-0,06	-0,19	-0,02	0,16
B – Råstofindvinding	0,10	0,07	-0,02	-0,00	0,00	0,00	0,05	-0,00	-0,05
C – Industri	-0,26	-0,52	-0,26	-0,32	0,99	1,31	0,02	-0,01	-0,03
D – Energiforsyning	0,09	0,01	-0,08	-0,08	-0,01	0,07	0,06	0,08	0,02
E – Vandforsyning og renovation	-0,02	-0,01	0,01	-0,01	0,00	0,02	0,00	0,00	-0,00
F – Bygge og anlæg	-0,39	-0,63	-0,24	-0,06	-0,08	-0,02	-0,05	0,04	0,09
G – Handel	-0,06	-0,18	-0,12	0,45	0,78	0,33	-0,00	0,24	0,24
H – Transport	0,02	0,00	-0,02	-0,02	0,50	0,51	0,08	0,05	-0,04
I – Hoteller og restauranter	0,13	0,03	-0,10	-0,04	0,06	0,10	-0,01	0,01	0,02
J – Information og kommunikation	0,12	0,12	-0,00	0,08	-0,11	-0,19	0,07	-0,01	-0,07
K – Finansiering og forsikring	-0,08	-0,06	0,02	-0,02	-0,00	0,02	0,13	0,27	0,14
LA – Ejend.hand., udl. af erhv.ejend.	0,14	0,04	-0,09	0,11	0,13	0,02	0,05	0,01	-0,03
LB – Boliger	-0,01	0,02	0,03	0,00	-0,00	-0,00	0,01	0,00	-0,00
M – Vidensservice	0,13	0,16	0,03	-0,09	-0,29	-0,20	0,02	-0,02	-0,04
N – Rejsebureauer, rengøring mv.	-0,04	-0,07	-0,03	-0,16	-0,43	-0,27	-0,06	-0,03	0,03
O – Off. Adm., forsvar, politi	-0,04	-0,01	0,03	-0,08	-0,11	-0,03	0,21	0,26	0,05
P – Undervisning	-0,01	-0,01	-0,00	-0,03	-0,03	-0,00	0,04	-0,16	-0,20
Q – Sundhed og socialvæsen	-0,16	-0,14	0,03	0,16	0,15	-0,01	0,01	-0,08	-0,09
R – Kultur og fritid	-0,06	-0,07	-0,01	0,04	0,04	0,00	-0,01	-0,02	-0,00
SA – Andre serviceydelser mv.	-0,02	-0,01	0,01	-0,01	-0,00	0,00	0,03	-0,00	-0,03
SB – Private husholdninger mv.	-0,01	-0,01		0,01	0,01		-0,01	-0,01	

Tabel 1 viser, at der siden forrige udgivelse har været store revisioner i vækstbidragene fra *Industri, Bygge og anlæg, Handel, Transport, Vidensservice, Rejsebureauer, rengøring mv. og Offentlig administration, forsvar og politi.*

For det endelige år er BNP-væksten sat ned med 0,7 procentpoint alene på baggrund af en nedjustering af BVT for *Industri* og *Bygge og anlæg*, hvor *Bygge og anlæg* ses at have den største andel. Revisionen i BVT for de to brancher, skyldes større nedjusteringer i vækstbidragene fra produktionen end fra forbrug i produktion.

For 2020 bidrager revisioner i *Industri* til et fald i den samlede værditilvækst, hvorimod revisioner i *Handel* bidrager til en stigning. For 2021 ses BVT for *Industri* at bidrage til BNP-væksten, til trods for at Figur 4 viser, at BVT er sat ned for 2021. Dette kan lade sig gøre, da BVT for 2020 er sænket mere end BVT for 2021 i Figur 4.

De markante effekter kommer fra industri- og handelsbrancherne. Derfor kigges mere detaljeret på disse brancher i det følgende. Først foldes industribrancherne ud på nationalregnskabets 69-gruppering i en tilsvarende Tabel 2.

Tabel 2 Branchers bidrag til revisioner i BNP-væksten fra Juniversion 2020 til Juniversion 2021

Branche \ C – Industri	2019			2020*			2021*		
	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP
10120 Føde-, drikke- og tobaksvarer	0,19	0,00	-0,19	-0,03	0,51	0,54	0,10	0,05	-0,04
13150 Tekstil- og læderindustri	-0,00	0,00	0,00	-0,01	0,01	0,03	-0,00	-0,00	-0,00
16000 Træindustri	0,01	0,00	-0,01	-0,01	0,02	0,03	-0,00	0,00	0,00
17000 Papirindustri	0,00	-0,00	-0,01	0,01	0,02	0,01	0,00	0,00	-0,00
18000 Trykkerier mv.	0,00	0,00	-0,00	-0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,00
19000 Olieraffinaderier mv.	0,01	-0,05	-0,06	0,02	-0,12	-0,14	0,00	-0,01	-0,01
20000 Kemisk industri	-0,07	-0,03	0,03	-0,08	-0,06	0,01	0,02	0,02	-0,00
21000 Medicinalindustri	-0,33	-0,28	0,05	0,00	0,23	0,23	-0,07	0,01	0,08
22000 Plast- og gummi-industri	-0,01	-0,01	0,00	0,00	0,02	0,02	-0,00	-0,00	-0,00
23000 Glas- og betonindustri	-0,02	-0,01	0,00	0,00	0,05	0,05	-0,00	0,00	0,00
24000 Fremst. af metal	0,00	0,00	-0,00	-0,02	0,01	0,03	0,01	0,01	0,00
25000 Metalvareindustri	-0,02	-0,02	-0,00	0,01	0,10	0,09	0,00	-0,00	-0,01
26000 Elektronikindustri	0,02	0,01	-0,01	-0,02	-0,01	0,01	-0,00	-0,00	-0,00
27000 Fremst. af elektrisk udstyr	0,01	0,01	0,00	-0,01	0,02	0,03	0,00	0,00	0,00
28000 Maskinindustri	-0,10	-0,16	-0,06	-0,14	0,12	0,26	-0,05	-0,09	-0,04
29000 Fremst. af motorkøretøjer og dele hertil	-0,00	-0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00	-0,00
30000 Fremst. af skibe o.a. transportmidler	-0,01	-0,01	0,00	0,01	0,03	0,02	0,00	0,00	0,00
31320 Møbel og anden industri	0,04	0,03	-0,01	-0,04	-0,02	0,02	0,01	0,00	-0,00
33000 Reparation og installation af maskiner og udstyr	-0,00	-0,01	-0,00	0,02	0,08	0,07	0,00	-0,00	-0,00

Deles industrien ud på NBR69-grupperingen ses en nedadgående revision i produktionen for *Medicinal-* og *Maskinindustri* at være den primære årsag til nedjusteringen af BVT for 2019. Revisionen i værditilvæksten for *Medicinalindustri* skyldes i høj grad, at kildegrundlaget for forskning og udviklingsaktiviteten i branchen har ændret sig. I de foreløbige udgaver fremskrives med udviklingen i den øvrige produktion i branchen, da faktiske oplysninger om forskning og udviklingsaktiviteten først er tilgængelige ved den endelige beregning. De faktiske oplysninger om forskning og udviklingsaktiviteten viste en væsentlig lavere stigning end i den øvrige produktion.

Revisionen for 2020 ses at stamme fra *Maskinindustri* og *Kemisk industri*. I beregningen af 2020 er der skiftet kildegrundlag mellem de to versioner, hvor den nyeste beregning bygger på regnskabsstatistik. Forskellene er primært begrundet i de forskellige kilder, der er anvendt. Særligt bør det bemærkes, at der ikke er kilder til forbrug i produktionen, før vi har regnskabsoplysninger og den tidligere beregning af forbrug i produktionen derfor bygger på antagelsen om, at der er et fast forhold mellem input og output i mængder på kort sigt. Særligt i *Maskinindustri* synes denne antagelse at have været skæv i forbindelse med 2020-beregningen, dog synes der ikke at være et generelt problem med antagelsen.

Handelsbrancherne foldes ligeledes ud på nationalregnskabet 69-gruppering i Tabel 3.

Tabel 3 Branchers bidrag til revisioner i BNP-væksten fra Juniversion 2020 til Juniversion 2021

Branche \ G – Handel	2019			2020*			2021*		
	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP
45000 Bilhandel og –værksteder mv.	-0,03	-0,04	-0,01	0,04	0,22	0,19	-0,01	-0,02	-0,01
46000 Engroshandel	-0,08	-0,10	-0,02	0,39	0,58	0,19	-0,00	0,26	0,26
47000 Detailhandel	0,05	-0,05	-0,10	0,03	-0,02	-0,05	0,01	-0,00	-0,01

For 2020 ses en større opadgående revision at stamme fra *Handel*. På NBR69-grupperingen ses denne at stamme fra *Engroshandel*. Som nævnt ovenfor sker der et skift i kildegrundlaget mellem de to beregninger af 2020. Det kan sandsynligvis forklare en del af revisionen. En særlig usikkerhed knytter sig til beregningen af den integrerede handel, dvs. den handel, der flyttes fra industrien til engroshandelen. Der er ikke fra produktionssiden oplysninger om denne handel før regnskabsstatistikken er til rådighed, men fra betalingsbalancen bruges oplysninger om merchanting-eksporten² til at fremskrive denne del af den integrerede handel, mens den traditionelle integrerede handel antages at følge udviklingen i den generelle engroshandel. Dette kan være en del af forklaringen på revisionen, men det er ikke undersøgt konkret.

Der er generelt store ændringer i vækstbidragene ved anden foreløbige udgave af nationalregnskabet. Det kan meget vel skyldes, at regnskabsstatistikken anvendes for første gang ved denne version.

Forbedringsinitiativer:

De store revisioner i BVT for Industri tegner et billede af, at FKV arbejdet er helt afgørende for at reducere revisioner i nationalregnskabet. FKV enheden færdiggør sidst på året 2022 en versionsdatabase, som derefter kan anvendes til at verificere påstanden.

2.3 Privatforbrug

Tabel 4 nedenfor viser realvæksten for privatforbruget i Juniversionen 2021.

² Når en dansk virksomhed køber en vare i udlandet, som videresælges til en kunde i udlandet, og varen ikke passerer den danske grænse.

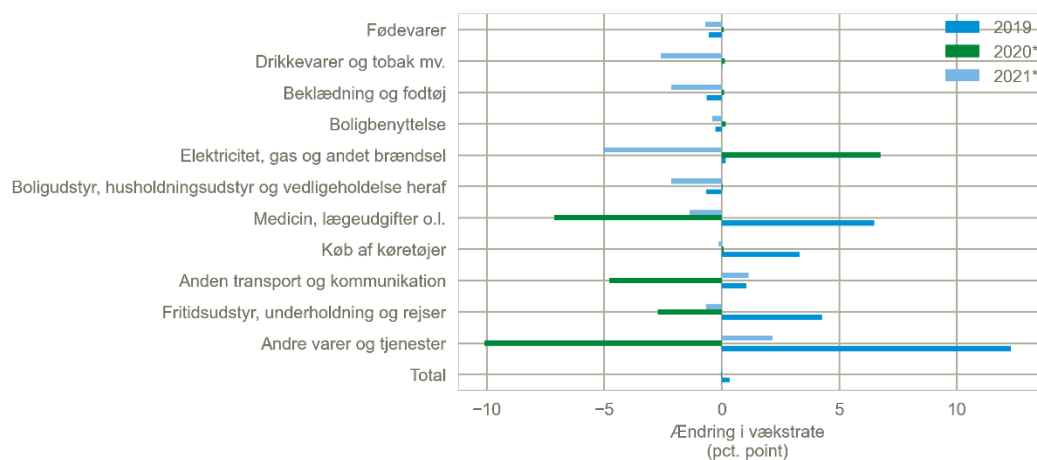
Tabel 4 Realvækst for privatforbruget, Juniversion 2021

Realvækst	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*
Fødevarer	2,6	1,2	2,3	0,0	4,4	2,0
Drikkevarer og tobak mv.	2,5	3,6	1,0	1,4	3,4	6,0
Beklædning og fodtøj	3,8	1,6	4,4	3,0	0,0	8,9
Boligbenyttelse	1,0	1,7	2,7	1,1	1,4	1,1
Elektricitet, gas og andet brændsel	-0,1	-2,2	2,7	-3,8	-0,7	5,1
Boligudstyr, husholdningsudstyr og vedligeholdelse heraf	4,7	8,9	3,8	0,4	10,4	5,8
Medicin, lægeudgifter o.l.	3,0	2,0	3,5	1,3	-5,4	3,7
Køb af køretøjer	4,2	4,5	13,4	7,5	0,9	0,3
Anden transport og kommunikation	4,8	2,9	5,6	0,4	-11,8	-0,8
Fritidsudstyr, underholdning og rejser	5,7	4,9	3,6	1,9	-12,4	4,9
Andre varer og tjenester	2,7	2,5	2,5	3,2	-19,5	8,5
Total	2,4	2,3	3,5	1,6	-1,4	4,2

For de tre beregnede år, viser Figur 5 ændringen i vækstraterne siden seneste udgivelse.

Figur 5

Ændring i vækstrate siden seneste udgivelse

Der ses især at være store revisioner i vækstraten for beregningen af 2020 og 2019, hvor begge har revisioner i hver deres retning på omkring 10 procentpoint i privatforbruget af *Andre varer og tjenester*, der bl.a. dækker over restauration og finansielle tjenester. Årsagerne til revisioner i 2019 er primært en detaljeret konfrontering af sammenhængen mellem tilgang og anvendelse af varer og tjenester. For både 2020 og 2021 har særligt de første beregninger været vanskeliggjort af et mere usikkert datagrundlag som følge af Corona-pandemien. I bestræbelserne på at afbøde følgerne af denne, blev bl.a. momsindberetninger lempet, hvilket reducerede datagrundlaget til en vigtig kildestatistik *Firmaernes køb og salg*. Det medførte, særligt i 2020, betydelige revisioner i det private forbrug.

Forbedringsinitiativer:

Der er store revisioner i vækstraterne for de to ældste år, især Elektricitet, gas og andet brændsel, Medicin, Lægeudgifter o.l. og Andre varer og tjenester. For Elektricitet som følge af nye oplysninger fra de anvendte kilder (de såkaldte energimatricer). For de resterende grupper skyldes revisionerne i høj grad unøjagtigheder i overgangen til det foreløbige beregningssystem. I 2023 vil der dels blive arbejdet med at forbedre årgangen mellem den kvartalsvise beregning og den foreløbige årsberegning, samt at færdiggøre tidligere middelrette bud fra energimatricerne. Derudover arbejdes der på om andre kilder (fx transaktionsdata fra Danske Bank), tidligere kan tilvejebringe et mere middelret bud på det private forbrug.

2.4 Offentligt forbrug

Det individuelle forbrug af offentlig forvaltning og service kan opdeles i markeds-mæssig og ikke-markeds-mæssig produktion. I de foreløbige og endelige beregninger, men ikke i de kvartalsvise, anvendes mængdeindikatorer³ på hovedparten af den ikke-markeds-mæssigt producerede del af det individuelle forbrug. Realvæksten for det offentlige forbrug kan ses i Tabel 5 nedenfor.

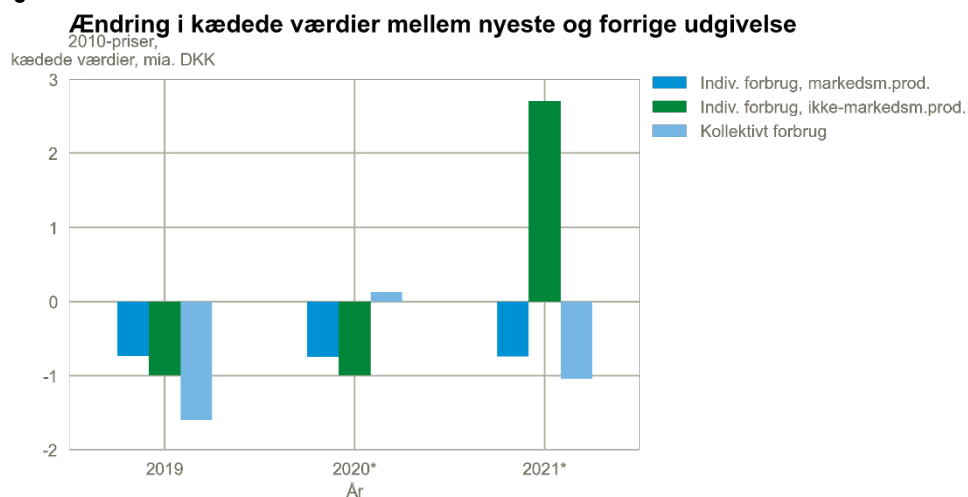
Tabel 5 Realvækst for det offentlige forbrug, Juniversion 2021

Realvækst	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*
Indiv. forbrug, markedsprod.	1,7	0,1	0,1	-0,9	-0,6	-0,8
Indiv. forbrug, ikke-markedsprod.	0,4	0,5	0,0	0,5	-2,6	5,9
Indiv. forbrug, off.forv.,serv.	0,5	0,4	0,0	0,4	-2,5	5,4
Kollektivt forbrug	-0,8	2,0	0,0	2,0	1,2	1,2

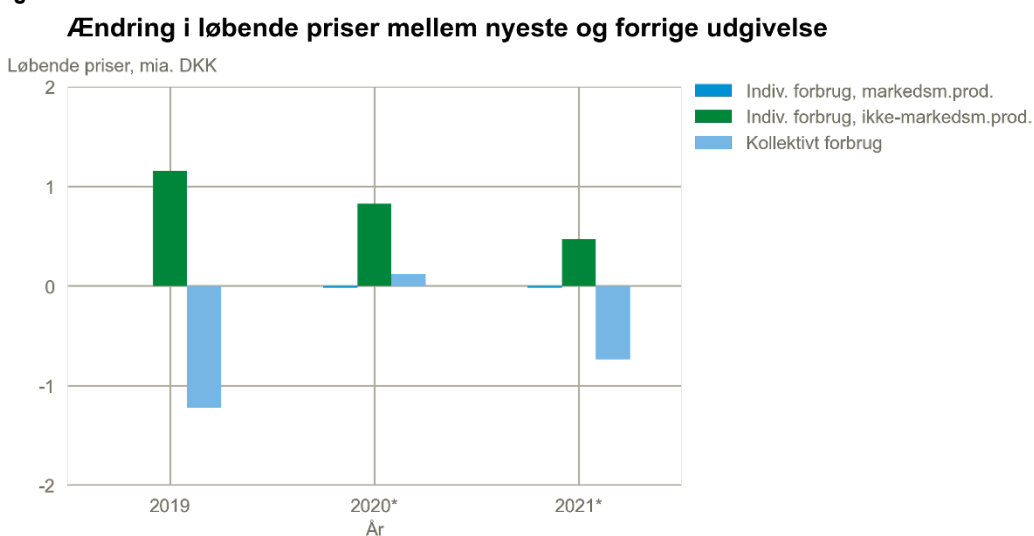
For det endelige år er de kædede værdier for alle dele af det offentlige forbrug revideret ned, grundet indarbejdelsen af opdaterede mængdeindikatorer og revisioner til prisindeks. I det nye foreløbige år ses en stor revision i de kædede værdier. Det er i denne version anvendelsen af mængdeindikatorer indføres. De løbende priser er næsten uændrede.

³ Den såkaldte output-metode. Består af at tælle de tjenesteydelser som brugerne (primært husholdningerne) modtager og vægte dem sammen ved brug af enhedsprisen for hver tjenesteydelse. Mængden af produktionen for de kollektive tjenesteydelser beregnes ved at deflatere mængden af de input, der bliver brugt i produktionen med de relevante omkostningsindeks.

Figur 6

Figur 7

Forbedringsinitiativer:

Introduktionen af egentlige mængdeindikatorer er årsagen til revisioner i det nye foreløbige år. I de første beregninger anvendes det såkaldte inputberegnete forbrug som proxy for output metoden. Skift mellem metoder kan medføre revisioner. Der er løbende opmærksomhed på at reducere disse revisioner. I 2023 undersøges det bl.a. om egentlige outputberegninger for delområder kan implementeres i de første årsberegninger, med det formål at reducere revisioner som følge af kildeskift.

2.5 Investeringer

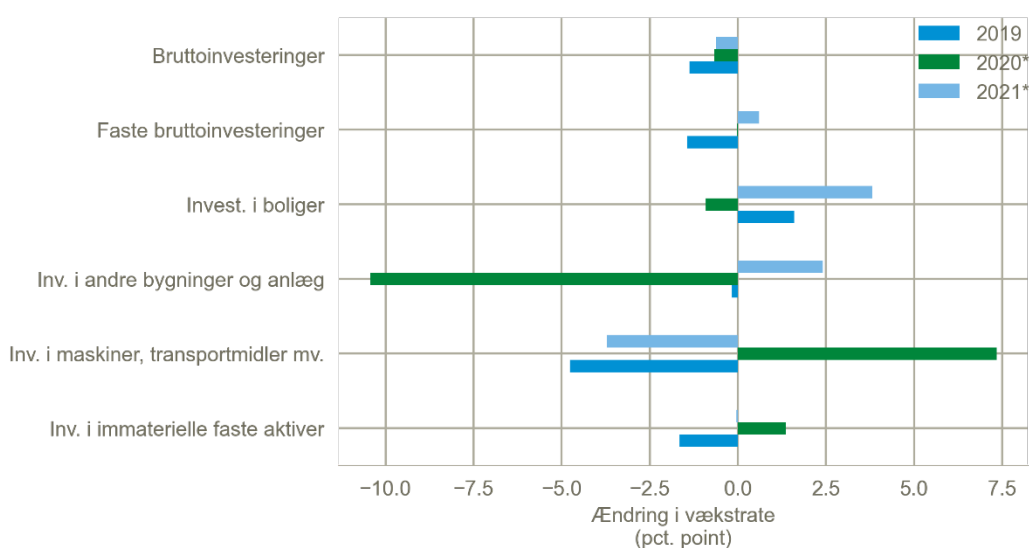
Bruttoinvesteringer består af både faste bruttoinvesteringer og lagerændringer. De faste bruttoinvesteringer dækker over bygninger, maskiner, software og inventar mv. Realvæksten for investeringerne kan ses i Tabel 6.

Tabel 6 Realvækst for investeringer, Juniversion 2021

Realvækst	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*
P.5g Bruttoinvesteringer	7,6	4,2	4,3	-2,1	3,8	6,1
P.51g Faste bruttoinvesteringer	7,9	4,0	4,2	-1,3	5,1	6,2
N.111 Boliger	4,7	11,1	4,8	6,3	9,1	9,9
N.112 Andre bygninger og anlæg	6,0	-2,6	2,2	-0,6	0,3	7,7
N.113-N.115 Maskiner, transportmidler mv.	6,7	10,9	2,0	-8,3	2,4	10,2
N.117 Intellektuelle rettigheder	13,2	-2,0	8,7	0,5	8,8	-1,5

Figur 8

Ændring i vækstrate siden seneste udgivelse

For det endelige år ses vækstraten for *Investeringer i maskiner, transportmidler mv.* at blive revideret ned med knap 5 procentpoint. Nedjusteringen i investeringerne skyldes hovedsageligt en mere detaljeret bearbejdning af tal fra regnskabsstatistikken. For 2020 ses et fald i væksten for *Investeringer i andre bygninger og anlæg*, imens væksten for *Investeringer i maskiner, transportmidler mv.* er revideret op. De modsatrettede revisioner udligner effekten på *Faste bruttoinvesteringer*.

Forbedringsinitiativer:

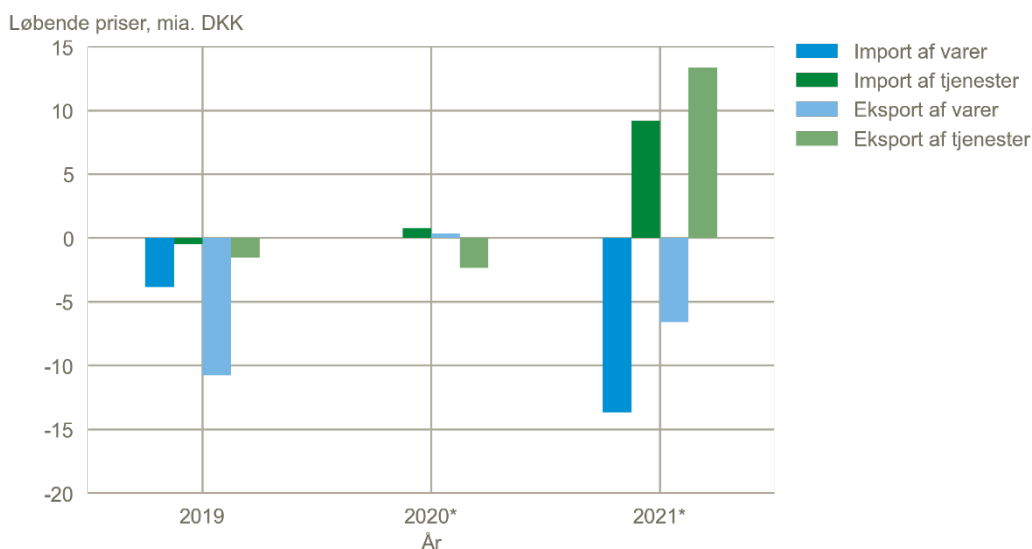
Der er generelt store revisioner for *Investeringer i maskiner, transportmidler mv.* og *Investeringer i andre bygninger og anlæg*. Nedjusteringen i investeringerne for det endelige år skyldes hovedsageligt indarbejdelse af tal fra regnskabsstatistikken. I mangel på en egentlig investeringsstatistik er investeringsområdet et af de vanskeligste områder at estimere i de tidligste versioner af nationalregnskabet. I 2023 arbejdes der på at forbedre brugen af bygge- og anlægsberegningerne i nationalregnskabet, bl.a. ved hjælp af en tidligere brug af data fra regnskabsstatistikken.

2.6 Udenrigshandel

Nettoeksport findes ved at trække *Import af varer og tjenester* fra *Eksport af varer og tjenester*. I Figur 9 nedenfor er import og eksport fordelt på varer og tjenester. Søjlediagrammet viser, hvor meget de løbende priser har ændret sig siden forrige udgivelse. De største ændringer ses at være for året 2021. Her er ændringen beregnet som forskellen mellem Juniversionen 2020 og Juniversionen 2021.

Figur 9

Ændring i løbende priser mellem nyeste og forrige udgivelse

Den samlede import blev for 2021 nedjusteret med 4,5 mia. kr. hvor *Import af varer* er nedjusteret med 13,7 mia. kr. og *Import af tjenester* er opjusteret med 9,2 mia. kr. Den samlede eksport er revideret op med 6,8 mia. kr., hvor *Eksport af varer* er revideret ned med 6,6 mia. kr. og *Eksport af tjenester* er revideret op med 13,4 mia. kr. For 2020 ses ingen større revisioner. *Nettoeksporten* revideres i 2019 ned med 8 mia. kr., heraf er eksporten justeret ned med 12,3 mia. kr. og importen er nedjusteret med 4,3 mia. kr. Revisionerne i både import og eksport skyldes revisioner til indberetninger vedrørende handel med energi. Energihandelen forklarer 10 mia.kr. af revisionen af eksporten og hele revisionen af importen. Det mere detaljerede beregningsgrundlag giver desuden anledning til en mindre nedjustering af prisindekset på både importen og eksporten. Disse revisioner ses i afsnit 2.1 om Forsyningsbalancen og BNP-vækst at have en stor betydning, da *Nettoeksport* medfører revisioner i BNP-væksten på omkring 0,3 procentpoint.

Forbedringsinitiativer:

Betydelige revisioner af Nettoeksport er medvirkende til betydelige revisioner i nationalregnskabet hovedstørrelser. Det vedrører fx som i 2019 grænsepasse- rende energihandel, som har fået et betydeligt omfang de seneste år. Denne problematik forsøges løst i et igangværende projekt, hvor resultaterne forventes at foreligge i 2023. Derudover arbejdes der på at implementere en egentlig pro- duktfordeling for de varer og tjenester, der ikke passerer den danske grænse, til de foreløbige versioner af nationalregnskabet. Dette forventes bl.a. at kunne reducere revisioner som følge af sammensætningseffekter ved beregning i faste priser. I de senere år har revisioner i nationalregnskabstal været tæt knyttet op på revisioner i betalingsbalancetal. Tidlige middelrette betalingsbalancetal er dog helt afhængige af, at de store multinationale danske virksomheder er i stand til at levere middelrette tal for deres aktivitet til FKV-enheden hurtigere. Dette er et strategisk vigtigt udviklingsområde for Danmarks Statistik.

3 Fokus på det nye endelige år

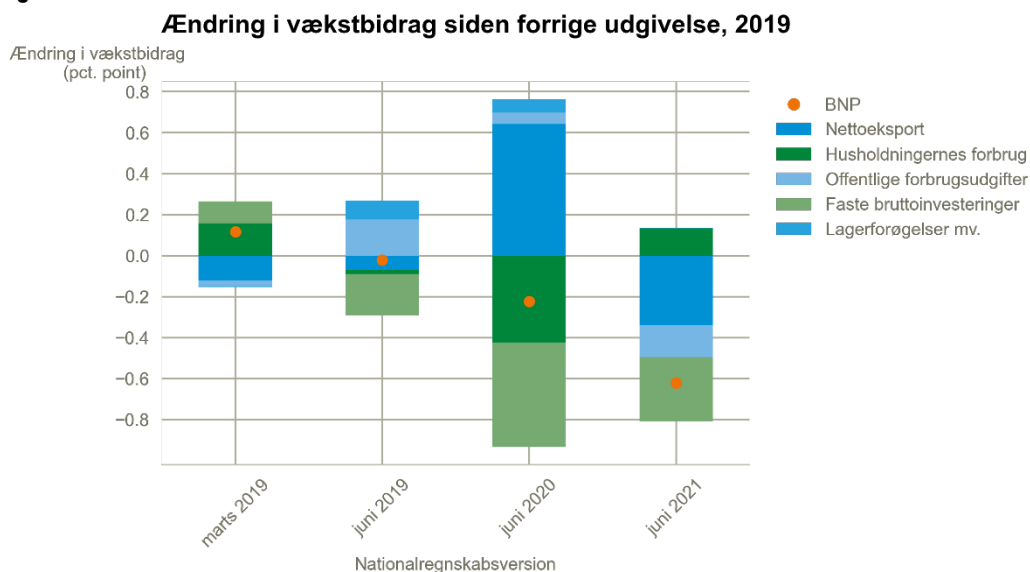
I dette afsnit belyses, hvordan udvalgte hovedstørrelser af nationalregnskabet for beregningsåret 2019 har ændret sig over de fem versioner, der er blevet udgivet fra statistikårets udløb frem til Juniversionen 2021. Gennem de fem versioner er der sket betydelige opdateringer af både kildegrundlaget og beregningssystemer.

3.1 Forsyningsbalancen

3.1.1 Bidrag til revisioner i BNP-væksten mellem de enkelte versioner

Figur 10 viser, hvordan BNP-væksten, og elementerne fra forsyningsbalancen, der har bidraget hertil, har ændret sig fra version til version. Den første søjle (marts 2019) viser ændringen mellem Februarversionen for året 2019 og Martsversionen for året 2019. Begge versioner er beregnet i det kvartalsvise system.

Figur 10

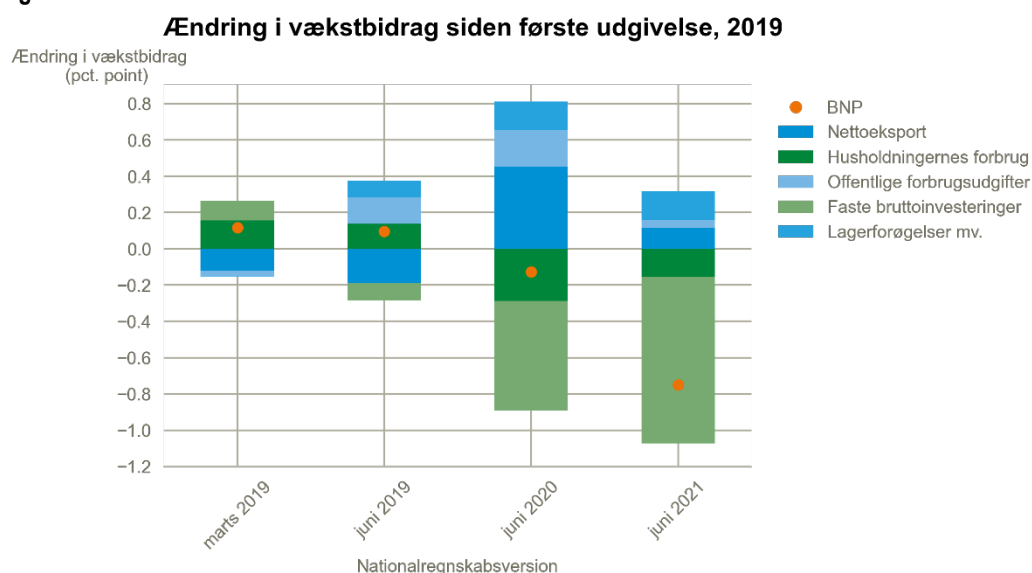

Vækstbidragene er samlet set revideret mest mellem Juniversionen 2019 og Juniversionen 2020. De modsatgående revisioner giver en ændring i BNP-væksten på lidt mere end -0,2 procentpoint i Juniversionen 2020. Kendetegnende for de to versioner er, at de begge benytter det foreløbige nationalregnskabssystem, men i versionen fra juni 2020 er regnskabsstatistikken indarbejdet. Den største revision af BNP-væksten ses fra Juniversionen 2020 til Juniversionen 2021. Juniversionen 2021 er beregnet i niveau, hvilket betyder at f.eks. regnskabsstatistikken er indarbejdet detaljeret og i niveau, i stedet for med vækstrater, som man bruger i de kvartalsvise og foreløbige beregninger jf. kildeoverblikket i [bilag 1](#).

3.1.2 Bidrag til revisioner i BNP-væksten siden første udgivelse

Figur 11 viser, hvordan BNP-væksten, og elementerne fra forsyningsbalancen, der har bidraget hertil, har ændret sig siden første udgivelse af tal for året 2019 (Februarversionen). Første søjle svarer derfor til første søjle i Figur 10 ovenfor. Anden søjle viser ændringer mellem Februarversionen for 2019 og frem til første foreløbige beregning i det årlige system benævnt Juniversionen 2019.

Figur 11

Vækstbidragene er revideret mest i Juniversionerne, hvor den endelige version i Juniversion 2021, har den største revision af BNP-væksten siden første udgivelse og lyder på -0,8 procentpoint. Det skyldes især faldet i vækstbidraget fra *Faste bruttoinvesteringer*. Der ses en mindre nedjustering af vækstbidraget fra *Husholdningernes forbrug*, mens vækstbidraget fra *Nettoeksport*, *Offentlige forbrugsudgifter* og *Lagerforøgelser mv.* er revideret en smule op. Selvom den samlede revision af vækstbidragene er næsten ens i de to udgivelser, er revisionen af BNP ikke af samme størrelse. Dette skyldes de modsatgående revisioner for Juniversionen 2020, som resulterer i en ændring i BNP-væksten på ca. -0,1 procentpoint.

Indarbejdelsen af regnskabsstatistikken i Juniversionen 2020 gav en betydelig omfordeling på forsyningsbalancens hovedposter, men kun mindre ændringer på BNP. I den endelige udgave i juni 2021 nedrevideres BNP betydeligt som følge af nye investeringsoplysninger.

3.2 Brancher med større revisioner

For hver branche, viser Tabel 7 bidrag til revisioner i BNP-væksten fordelt på BVT, produktion og forbrug i produktion. Intensiteten på den røde farve, viser i hvor høj grad bidraget afviger numerisk fra 0. Hovedfokus er på revisionerne i BVT, eftersom det har en direkte effekt på BNP. I visse tilfælde vil revisioner i vækstbidrag fordelt på produktion og forbrug i produktion følges ad, så der ikke ses en markant effekt på BVT.

Tabel 7 Bidrag til revisioner i BNP-væksten fordelt på BVT, produktion og forbrug i produktion. 2019

Branche	Martsversion 2019			Juniversion 2019			Juniversion 2020			Juniversion 2021		
	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP
A – Landbrug, skovbrug og fiskeri	-0,00	-0,01	-0,00	-0,01	0,03	0,03	0,05	-0,08	-0,13	-0,19	-0,07	0,11
B – Råstofindvinding	-0,00	-0,00	0,00	-0,00	-0,00	0,00	-0,12	-0,08	0,04	0,10	0,07	-0,02
C – Industri	-0,05	0,01	0,06	-0,00	0,15	0,15	0,39	0,21	-0,18	-0,26	-0,52	-0,26
D – Energiforsyning	-0,00	-0,00	0,00	0,01	0,02	0,01	-0,06	0,02	0,08	0,09	0,01	-0,08
E – Vandforsyning og renovation	-0,00	0,01	0,01	-0,00	-0,00	0,00	-0,03	0,00	0,03	-0,02	-0,01	0,01
F – Bygge og anlæg	0,00	0,00	0,00	-0,14	-0,41	-0,27	0,33	-0,11	-0,44	-0,39	-0,63	-0,24
G – Handel	-0,01	-0,01	0,01	-0,01	-0,00	0,01	-0,37	-0,03	0,34	-0,06	-0,18	-0,12
H – Transport	-0,02	-0,02	0,01	-0,01	-0,01	-0,00	0,12	0,46	0,34	0,02	0,00	-0,02
I – Hoteller og restauranter	-0,01	-0,02	-0,00	-0,00	-0,00	0,00	-0,03	-0,01	0,03	0,13	0,03	-0,10
J – Information og kommunikation	0,00	0,03	0,03	-0,00	-0,00	0,00	0,02	0,25	0,22	0,12	0,12	-0,00
K – Finansiering og forsikring	0,02	0,11	0,09	-0,04	0,06	0,10	0,03	0,21	0,18	-0,08	-0,06	0,02
LA – Ejend.hand., udl. af erhv.ejend.	0,02	0,05	0,03	-0,00	-0,00	0,00	-0,09	-0,07	0,02	0,14	0,04	-0,09
LB – Boliger	-0,00	-0,00	0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,02	0,00	-0,02	-0,01	0,02	0,03
M – Vidensservice	0,06	0,12	0,07	-0,00	-0,00	0,00	-0,34	-0,32	0,02	0,13	0,16	0,03
N – Rejsebureauer, rengøring mv.	-0,00	0,01	0,01	-0,02	-0,03	-0,02	-0,18	0,00	0,18	-0,04	-0,07	-0,03
O – Off. Adm., forsvar, politi	0,03	0,03	0,01	0,06	0,06	-0,00	0,02	0,07	0,04	-0,04	-0,01	0,03
P – Undervisning	0,03	0,03	0,00	0,06	0,06	-0,00	-0,12	-0,19	-0,07	-0,01	-0,01	-0,00
Q – Sundhed og socialvæsen	0,05	0,06	0,01	0,11	0,11	-0,00	0,21	0,15	-0,06	-0,16	-0,14	0,03
R – Kultur og fritid	-0,01	0,00	0,01	-0,00	-0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,01	-0,06	-0,07	-0,01
SA – Andre serviceydelser mv.	-0,01	-0,01	0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,01	-0,01	-0,02	-0,02	-0,01	0,01
SB – Private husholdninger mv.	-0,00	-0,00		0,00	0,00		0,00	0,00		-0,01	-0,01	

Der ses især store revisioner i Juniversionen 2020, hvor der både ses op- og nedjusteringer af BVT. Brancherne *Industri* og *Bygge og anlæg* skiller sig ud, med større revisioner i flere versioner. I Juniversionen 2021 ses en nedjustering i produktionen i begge brancherne, der resulterer i nedjustering af BVT. Det bemærkes at revisionerne for de to branchers BVT i de to versioner har modsatrettede fortegn.

Deles *Industri* ud på NBR69-grupperingen ses *Medicinal-* og *Maskinindustri* at være den primære årsag til *Industris* revisioner i Tabel 8.

Tabel 8

Revisioner i vækstbidrag for industribrancherne. 2019

Branche \ C – Industri	Marts-version 2019			Juni-version 2019			Juni-version 2020			Juni-version 2021		
	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP
10120 Føde-, drikke- og tobaksvarer	-0,03	-0,08	-0,05	-0,00	-0,00	0,00	-0,06	0,15	0,21	0,19	0,00	-0,19
13150 Tekstil- og læderindustri	-0,01	-0,04	-0,03	-0,00	-0,00	0,00	-0,02	-0,02	0,00	-0,00	0,00	0,00
16000 Træindustri	-0,00	-0,00	-0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,01	0,03	0,01	0,01	0,00	-0,01
17000 Papirindustri	-0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,02	0,01	-0,01	0,00	-0,00	-0,01
18000 Trykkerier mv.	-0,00	-0,00	-0,00	-0,00	-0,00	0,00	-0,01	-0,00	0,01	0,00	0,00	-0,00
19000 Olieraffinaderier mv.	0,00	0,00	0,00	0,02	0,15	0,14	-0,01	-0,04	-0,02	0,01	-0,05	-0,06
20000 Kemisk industri	-0,02	-0,02	-0,01	-0,00	-0,00	0,00	0,10	0,03	-0,07	-0,07	-0,03	0,03
21000 Medicinalindustri	-0,00	0,00	0,01	-0,00	-0,00	0,00	0,24	0,10	-0,14	-0,33	-0,28	0,05
22000 Plast- og gummi-industri	-0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,01	-0,01	-0,02	-0,01	-0,01	0,00
23000 Glas- og betonindustri	-0,00	-0,00	0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,01	-0,01	-0,02	-0,02	-0,01	0,00
24000 Fremst. af metal	-0,01	-0,04	-0,03	-0,00	-0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	-0,00
25000 Metalvareindustri	-0,01	-0,02	-0,01	-0,00	-0,00	0,00	0,02	0,01	-0,01	-0,02	-0,02	-0,00
26000 Elektronikindustri	0,00	0,01	0,01	-0,00	-0,00	0,00	-0,00	0,03	0,03	0,02	0,01	-0,01
27000 Fremst. af elektrisk udstyr	-0,06	-0,13	-0,08	-0,00	-0,00	0,00	0,02	0,02	0,00	0,01	0,01	0,00
28000 Maskinindustri	0,04	0,20	0,16	-0,00	-0,00	0,00	0,12	0,02	-0,10	-0,10	-0,16	-0,06
29000 Fremst. af motorkøretøjer og dele hertil	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,01	-0,02	-0,03	-0,00	-0,00	-0,00
30000 Fremst. af skibe o.a. transportmidler	0,01	0,02	0,01	-0,00	-0,00	0,00	-0,01	-0,03	-0,02	-0,01	-0,01	0,00
31320 Møbel og anden industri	0,11	0,25	0,14	-0,00	-0,00	0,00	-0,03	0,03	0,05	0,04	0,03	-0,01
33000 Reparation og installation af maskiner og udstyr	-0,05	-0,13	-0,07	-0,00	-0,00	0,00	-0,06	-0,13	-0,07	-0,00	-0,01	-0,00

For handelsbrancherne ses revisionerne i vækstbidragene at stamme fra *Engros-handel* i Tabel 9.

Tabel 9

Revisioner i vækstbidrag for handelsbrancherne. 2019

Branche \ G – Handel	Marts-version 2019			Juni-version 2019			Juni-version 2020			Juni-version 2021		
	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP	BVT	Prod	FiP
45000 Bilhandel og -værksteder mv.	-0,01	-0,00	0,00	-0,00	-0,00	0,00	-0,00	0,00	0,01	-0,03	-0,04	-0,01
46000 Engros-handel	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,00	0,01	-0,40	-0,04	0,36	-0,08	-0,10	-0,02
47000 Detailhandel	-0,00	0,01	0,01	-0,00	-0,00	0,00	0,03	0,01	-0,02	0,05	-0,05	-0,10

Forbedringsinitiativer:

Det er kendetegnende ved beregningen af nationalregnskabstal for året 2019, at der sker store ændringer i fordelingen af vækstbidragene på forsyningsbalancens hovedkomponenter ved anden foreløbige udgave i Juniversionen 2020, men at det kun reviderer BNP i mindre omfang. Arbejdet med FKV enheder og investeringer kan revidere BNP selv i de sene versioner. Der er i 2022 arbejdet på at fremrykke arbejdet med FKV enheder således, at der findes tidlige kvartalstal, som indarbejdes i de reviderede kvartalsberegninger samt i Martsversionen af nationalregnskabet.

3.3 Privatforbrug

Tabel 10 viser realvæksten for privatforbruget i de forskellige versioner af nationalregnskabet for 2019.

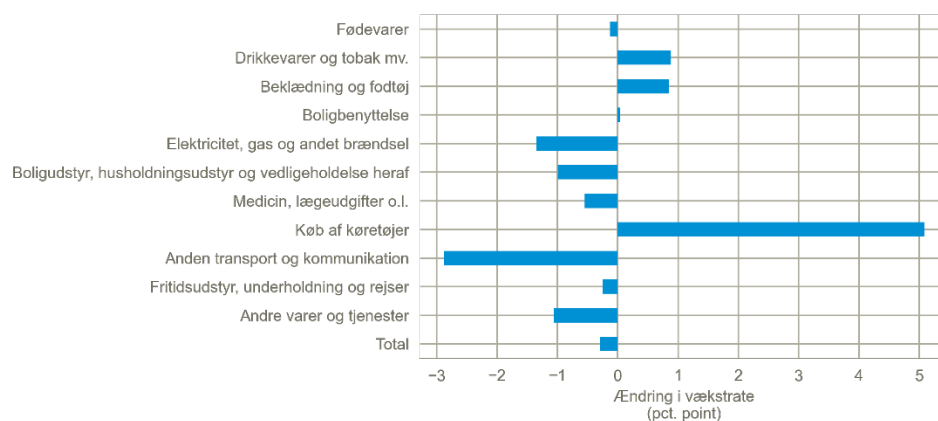
Tabel 10 Realvækst i privatforbruget. 2019

Realvækst	Feb- vers. 2019	Mar- vers. 2019	Juni- vers. 2019	Juni- vers. 2020	Juni- vers. 2021
Fødevarer	0,14	0,10	0,11	0,57	0,01
Drikkevarer og tobak mv.	0,47	0,47	0,49	1,32	1,36
Beklædning og fodtøj	2,14	2,49	2,51	3,64	2,99
Boligbenyttelse	1,07	1,12	1,13	1,38	1,11
Elektricitet, gas og andet brændsel	-2,44	-2,43	-2,42	-3,95	-3,78
Boligudstyr, husholdningsudstyr og vedligeholdelse heraf	1,39	2,04	2,05	1,07	0,40
Medicin, lægeudgifter o.l.	1,82	2,63	3,12	-5,22	1,27
Køb af køretøjer	2,42	2,42	4,20	4,18	7,50
Anden transport og kommunikation	3,27	4,52	3,06	-0,67	0,39
Fritidsudstyr, underholdning og rejser	2,16	2,48	2,49	-2,36	1,91
Andre varer og tjenester	4,22	4,77	4,87	-9,13	3,16
Total	1,88	2,21	2,17	1,23	1,58

Figur 12 viser forskellen i vækstraterne for 2019 mellem Februarversionen 2019 og Juniversionen 2021.

Figur 12

Forskel i vækstrate mellem første og sidste bud, 2019

Forskellen i vækstraten mellem første og sidste bud ses at være størst for *Køb af køretøjer* med en forskel på omkring 5 procentpoint. Denne stigning ses i Tabel 10 at være kommet af to omgange – når der er skiftet til det foreløbige beregningssystem i Juniversionen 2019 og når der er skiftet til det endelige system i Juniversionen 2021.

Forbedringsinitiativer:

Der er sket store ændringer i vækstraterne ved anden foreløbige udgave i Juniversion 2020. I forbrugsgruppen Køb af køretøjer sker der en stor ændring ved første foreløbige beregning i Juniversionen 2019 og ved endelig beregning i Juniversionen 2021. Det skal undersøges, om kildegrundlaget har ændret sig betydeligt og evt. hvad årsagen har været. Derudover arbejdes der på at udvide anvendelsen af supplerende data (transaktionsdata fra banker) i 2023, således at det kan anvendes på flere forbrugsgrupper og ønskeligt også fra flere banker.

3.4 Offentligt forbrug

Det individuelle forbrug af offentlig forvaltning og service kan opdeles i markeds- og ikke-markedsmæssigproduktion. Tabel 11 viser realvæksten for det offentlige forbrug i de forskellige versioner af nationalregnskabet for 2019.

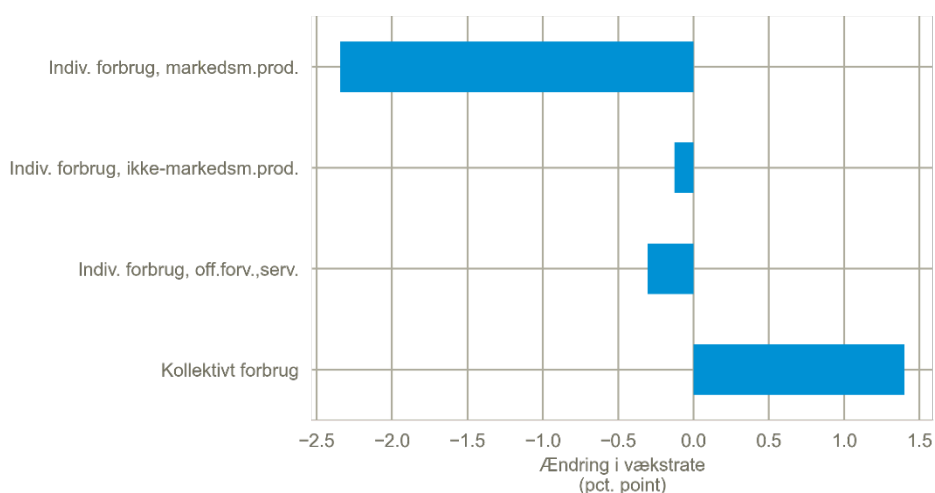
Tabel 11 Realvækst for det offentlige forbrug, 2019

Realvækst	Feb- vers. 2019	Marts- vers. 2019	Juniv- vers. 2019	Juniv- vers. 2020	Juniv- vers. 2021
Indiv. forbrug, markedsprod.	1,46	1,24	1,15	1,60	-0,88
Indiv. forbrug, ikke-markedsprod.	0,61	0,61	0,64	0,77	0,48
Indiv. forbrug, off.forv.,serv.	0,68	0,66	0,68	0,83	0,37
Kollektivt forbrug	0,57	0,19	2,65	3,07	1,97

Der ses generelt ikke nogle store ændringer imellem versionerne, foruden for *Kollektivt forbrug* og delvist *Individuelt forbrug, markedsføssig produktion*. Figur 13 viser forskellen i vækstraten mellem Februarversionen 2019 og Juniversionen 2021.

Figur 13

Forskell i vækstrate mellem første og sidste bud, 2019

Her ses en opadgående revision i vækstraten på knap 1,4 procentpoint i kollektivt forbrug, mens vækstraten for de resterende elementer er revideret ned. Forskellen er størst mellem første og sidste bud i *Individuelt forbrug, markedsføssigt produceret* med en ændring på -2,5 procentpoint. I 2010-priser, kædede værdier, svarer disse

revisioner til lidt over 3 mia. kr., hvorfor det kun har en mindre effekt på den samlede BNP-vækst.

Forbedringsinitiativer:

I beregningen af det offentlige forbrug for 2019 er det succesfuldt lykkedes at approksimere de endelige (output) beregninger med brugen af input metoden i de første versioner af nationalregnskabet. Dog er det Indv. Markedsmæssige forbrug og det Kollektive forbrug revideret betydeligt. Det vil derfor overvejes, hvordan de første estimater kan forbedres.

3.5 Investeringer

Bruttoinvesteringer består af faste bruttoinvesteringer og lagerændringer. De faste bruttoinvesteringer dækker over bygninger, maskiner, software og inventar mv. realvæksten for investeringerne i de forskellige versioner af nationalregnskabet for 2019 kan ses i Tabel 12 nedenfor.

Tabel 12 Realvækst for investeringer. 2019

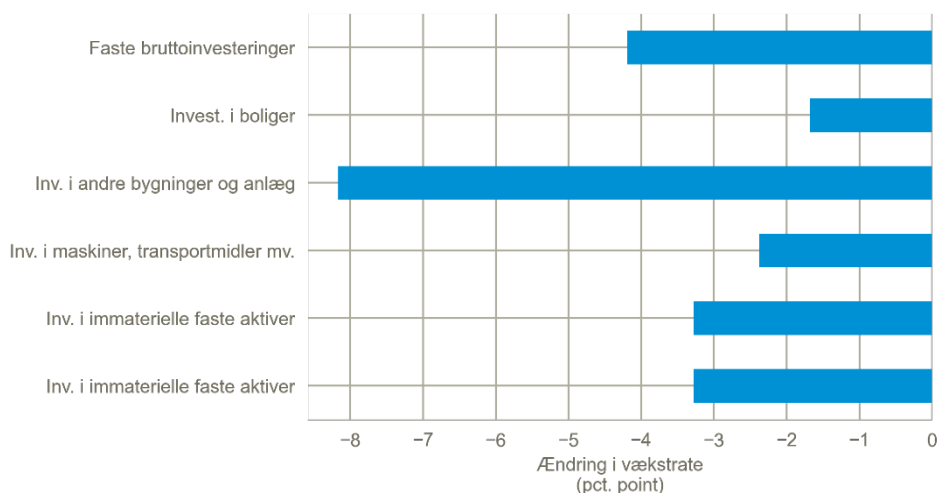
Realvækst	Feb- vers. 2019	Marts- vers. 2019	Juni- vers. 2019	Juni- vers. 2020	Juni- vers. 2021
P.5g Bruttoinvesteringer	1,20	1,66	1,17	-0,77	-2,15
P.51g Faste bruttoinvesteringer	2,86	3,35	2,42	0,11	-1,34
N.111 Boliger	7,99	7,99	6,11	4,72	6,31
N.112 Andre bygninger og anlæg	7,61	7,61	5,45	-0,40	-0,56
N.113-N.115 Maskiner, transportmidler mv.	-5,91	-5,43	-5,41	-3,52	-8,29
N.117 Intellektuelle rettigheder	3,78	5,19	5,21	2,15	0,50

Tabel 12 viser især større revisioner i forbindelse med Juniversionen 2020 og Juniversion 2021, hvilket kan formodes at skyldes hhv. nye kilder og et nyt beregningsystem jf. [bilag 1](#). Samlet ses den største revision i vækstraten at være for *Investeringer i andre bygninger og anlæg* i Figur 14. I 2010-priser, kædede værdier, er *Faste bruttoinvesteringer* revideret ned med knap 25 mia. kr. siden første udgivelse, hvilket medfører effekten på BNP-væksten som beskrevet i afsnit 3.1 Forsyningsbalancen.

Figur 14 nedenfor viser forskellen i vækstraten mellem Februarversionen 2019 og Juniversion 2021. Her ses udelukkende negative forskelle i vækstraten for alle elementer.

Figur 14

Forskel i vækstrate mellem første og sidste bud, 2019

Forbedringsinitiativer:

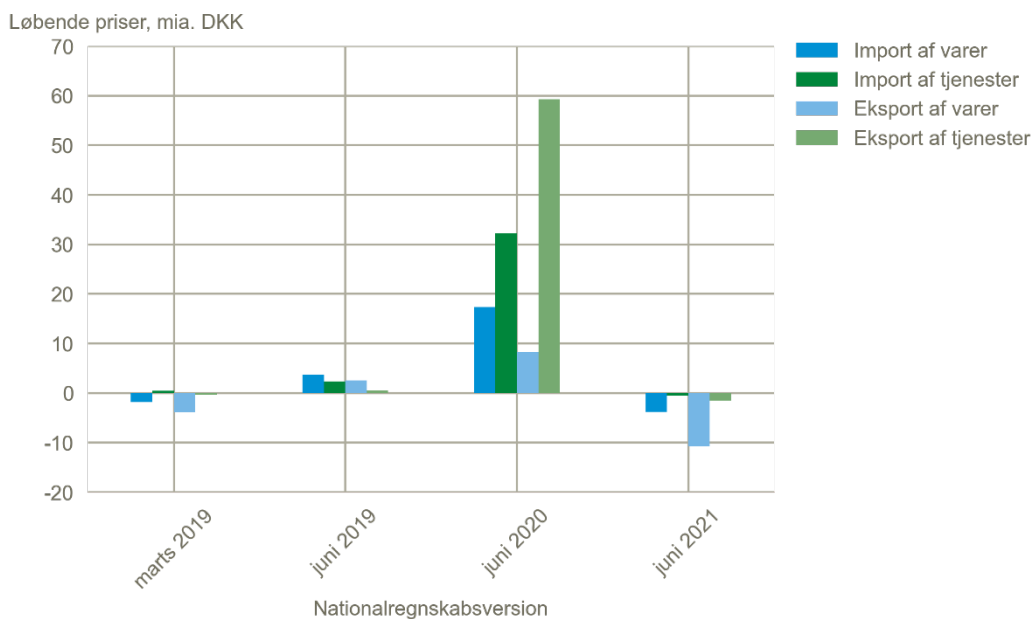
I mangel på en egentlig investeringsstatistik er investeringsområdet et af de vanskeligste områder at estimere i de tidligste versioner af nationalregnskabet. I 2023 arbejdes der på at forbedre brugen af bygge- og anlægsberegningerne i nationalregnskabet, bl.a. ved hjælp af en tidligere brug af data fra regnskabsstatistikken. Dette løser dog ikke problematikken til de tidligste versioner af nationalregnskabet, hvor der mangler egentlige kilder til at give et tidligt bud på virksomhedernes investeringer.

3.6 Udenrigshandel

Nettoeksporten findes ved at trække import af varer og tjenester fra eksport af varer og tjenester. I søjlediagrammet nedenfor er import og eksport fordelt på varer og tjenester. Figur 15 viser, hvor meget de løbende priser har ændret sig siden forrige udgivelse.

Figur 15

Ændring i løbende priser siden forrige udgivelse, 2019

Figur 15 med ændringen i løbende priser fordelt på elementerne i udenrigshandel, viser en stor ændring i Juniversionen 2020 og en ikke ubetydelig, men mindre i Juniversionen 2021. I de tidligste versioner er ændringer mindre. I Juniversionen 2020 har *Eksport af tjenester* den højeste ændring på 60 mia. DKK, *Import af tjenester* har en ændring på over 30 mia. DKK, *Import af varer* har en ændring på næsten 20 mia. DKK og *Eksport af varer* har en ændring på næsten 10 mia. DKK. Som bekræftet i afsnit 2.6 skyldes dette overvejende grænsepasserende energihandel. I de andre udgaver er ændringerne omkring og primært under en numerisk værdi på 10 mia. DKK.

Tabel 13 nedenfor viser realvæksten for im- og eksport fordelt på varer og tjenester i de forskellige versioner af nationalregnskabet for 2019.

Tabel 13 Realvækst for im- og eksport fordelt på varer og tjenester. 2019

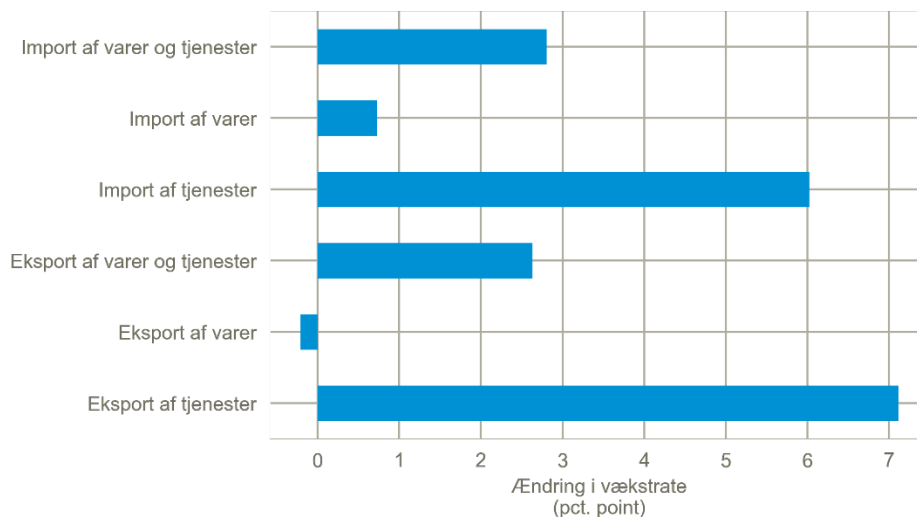
Realvækst	Feb- vers. 2019	Marts- vers. 2019	Juni- vers. 2019	Juni- vers. 2020	Juni- vers. 2021
Import af varer	0,72	0,51	1,06	2,44	1,46
Import af tjenester	-0,61	-0,49	-0,28	3,75	5,41
Import af varer og tjenester	0,21	0,13	0,54	2,96	3,01
Eksport af varer	6,47	6,03	6,37	7,67	6,26
Eksport af tjenester	-5,12	-5,17	-5,06	1,21	1,99
Eksport af varer og tjenester	1,88	1,59	1,85	5,03	4,51

Figur 16 nedenfor viser forskellen i vækstraten mellem Februarversionen 2019 og Juniversionen 2021. Her ses positive forskelle i vækstraten for alle elementer, undtagen *Eksport af varer*, som har en lille, negativ forskel i de to versioner. Revisionerne ses at være drevet af tjenesterne. Forskellen mellem første og sidste bud er størst for *Eksport af tjenester*, med en forskel på lidt over 7 procentpoint og *Import af tjenester*

med en forskel på 6 procentpoint. De store skift ses i Tabel 13 ovenfor at opstå i Juniversjonen 2020. Vækstraterne for både *Im-* og *Eksport af varer*, er revideret med mindre end et procentpoint.

Figur 16

Forskel i vækstrate mellem første og sidste bud, 2019

Forbedringsinitiativer:

Som tidligere nævnt medførte en voldsom stigning i det grænsepassende handel en udfordring for nationalregnskabsberegningerne. Der er arbejdet på en mulig løsning, men resultaterne foreligger først i 2023. At tidlige midlertidige tal for danske virksomheders aktivitet i udlandet er meget afgørende for nationalregnskabet, tydeliggøres også ved, at Danmarks Statistik i 2022 er begyndt at lave kvartalsvist FKV konsistensarbejde for de allerstørste danske virksomheder, netop med det formål at fange uoverensstemmelser i indberetninger tidligere.

Bilag 1: Kilder til beregning af årligt nationalregnskab

Nationalregnskabet offentliggøres løbende i forskellige udgaver. Formålet er, at give et robust helhedsbillede af økonomien baseret på de tilgængelige kilder på det givne tidspunkt. Af den grund, kan de forskellige versioner af det årlige nationalregnskab have forskellige kildegrundlag og beregningsmetoder. Neden for gives (i skemaform) et overblik over dette.

Kildeoversigten indeholder overblik over de væsentligste kilder til at beregne produktionsværdien i nationalregnskabet. Nogle af kilderne er uændret mellem versioner, dog kan deres detaljeringsgrad og måden de anvendes på ændre sig. Kilderne kan desuden blive revideret, hvorefter revisionerne indarbejdes i næste version af nationalregnskabet. I de tidligste beregninger anvendes typisk indikatorer til at fremskrive produktionsværdierne fra det foregående års nationalregnskab, mens der i det endelige nationalregnskab indarbejdes kilder i niveau, samtidig med at der også implementeres en detaljeret produktdimension. Det er muligt at læse mere om den statistiske behandling i [statistikdokumentationen](#).

De forskellige versioner af nationalregnskabet

- 60 dage efter årets afslutning publiceres det *første* årlige nationalregnskab. Denne version kaldes *Februar-versionen* idet den typisk udkommer den sidste hverdag i februar.
- 90 dage efter årets afslutning publiceres det *andet* årlige nationalregnskab. Denne version kaldes *Marts-versionen* idet den typisk udkommer den sidste hverdag i marts.

Begge disse versioner bygger på kvartalsvise beregninger.

- Ved udgangen af juni udkommer det første bud på nationalregnskabet baseret på et årligt beregningssystem. Denne version benævnes *Juni-versionen*.
- *Juni-versionen* indeholder tillige en opdatering af de to foregående årstal.

De to seneste år baseres på et foreløbigt beregningssystem (Forkortet: FNR), mens det ældste år baseres på et omfattende varebalanceringsystem, hvor der bl.a. indføres en detaljeret produktdimension.

Skematisk oversigt over kilderne til de forskellige versioner af nationalregnskabet

Branche	Version	Februar-version	Marts-version	Juni-version		
				(FNR1, E+2)	(FNR2, E+1)	(E)
A Landbrug, skovbrug og fiskeri	Mælkeproduktion og anvendelse, Prognoser for og høst af afgrøder, Fiskelandinger	Mælkeproduktion og anvendelse, Prognoser for og høst af afgrøder, Fiskelandinger	LBFI, Fiskelandinger	LBFI, Fiskelandinger	LBFI, REGN, Skateregnskaber	
B Råstofindvinding	Olierapport (FDO)	Olieforsyning (ENS)	Olieforsyning (ENS)	Olieforsyning (ENS), REGN	Olieforsyning (ENS), REGN	
C Industri	Q1-Q3: ISV Q4: IPO	ISV	ISV	REGN	REGN	
D_E Forsyningsvirksomhed	EI- og naturgasforsyning (ENS), FIKS	EI- og naturgasforsyning (ENS), FIKS	EI- og naturgasforsyning (ENS), FIKS	REGN, Offentlige virksomheder	REGN, Offentlige virksomheder	
F Bygge og anlæg	Q1-Q3: Artsfordelt omsætningsstatistik, Udenrigshandel Q4: FIKS	Q1-Q3: Artsfordelt omsætningsstatistik, Udenrigshandel Q4: FIKS	Udenrigshandel, Artsfordelt omsætningsstatistik	Udenrigshandel, Produktfordelt omsætningsstatistik, Fagentreprises, REGN, Offentlige virksomheder og OFS	Udenrigshandel, Produktfordelt omsætningsstatistik, Fagentreprises, REGN, Offentlige virksomheder, OFS, Forbrugsundersøgelsen	
G_I Handel og transport mv.	FIKS, Passagertællinger, Betalingsbalance	FIKS, Passagertællinger, Betalingsbalance	FIKS, Passagertællinger, Betalingsbalance	FIKS, REGN, Passagertællinger	REGN, Passagertællinger	
J Information og kommunikation	FIKS	FIKS	FIKS	REGN, Offentlige virksomheder, OFS	REGN, Offentlige virksomheder, OFS	
K Finansiering og for-	Aggregerede regn-	ATR, Aggregerede	Regnskabstal fra	Regnskabstal fra Fi-	Regnskabstal fra Finans-	

sikring	skabstal fra Finanstilsynet, Fremskrivning med ARIMA-model	regnskabstal fra Finanstilsynet	Finanstilsynet, Årsrapporter	nanstilsynet, Årsrapporter	tilsynet, Årsrapporter
LA Ejendomshandel, udløjning af erhvervs-ejendomme	FIKS	FIKS	FIKS	REGN	REGN
LB Boliger	Fuldført byggeri	Fuldført byggeri	Fuldført byggeri	Huslejeundersøgelsen, BBR, Boligstøtteregistret.	Huslejeundersøgelsen, BBR, Boligstøtteregistret.
M_N Erhvervsservice	FIKS	FIKS	FIKS	REGN	REGN
O_Q Offentlig administration, undervisning og sundhed	Foreløbig intern udgave af kvartalsvise OFS	Kvartalsvise OFS	OFS, Regnskabsdata og supplerende oplysninger vedr. NPISH sektoren	OFS, Regnskabsdata og supplerende oplysninger vedr. NPISH sektoren	OFS, Regnskabsdata og supplerende oplysninger vedr. NPISH sektoren, skatteregnskaber, REGN
R_S Kultur, fritid, anden service	FIKS, Foreløbig intern udgave af kvartalsvise OFS, ATR	FIKS, Kvartalsvise OFS, ATR	FIKS, OFS, Regnskabsdata og supplerende oplysninger vedr. NPISH sektoren, ATR	FIKS, OFS, Regnskabsdata og supplerende oplysninger vedr. NPISH sektoren, REGN, ATR	OFS, Regnskabsdata og supplerende oplysninger vedr. NPISH sektoren, skatteregnskaber, REGN, ATR

De primære kilder til Nationalregnskabet

- Arbejdstidsregnskab – ATR
- Den finansielle sektor
- Byggevirksomheden – Fuldført byggeri
- Energistyrelsen – ENS
- Foreningen Danske Olieberedskabslagre – FDO
- Firmaernes køb og salg – FIKS
- Fiskelandinger
- Huslejeundersøgelsen
- Industriens salg af varer – ISV
- Industriens produktion og omsætning – IPO
- Kvartalsvise Offentlige Finanser – Kvartalsvise OFS
- Landbrugets bruttofaktorindkomst – LBF1
- Mælkeproduktion og anvendelse
- Non-profit organisationer rettet mod private husholdninger – NPISH sektoren indebærer bl.a. museer, fagforeninger, Røde kors, private skoler og børnehaver.
- Offentlig forvaltning og service – OFS
- Offentlige virksomheder
- Omsætning i byggeri og anlæg – Artsfordelt omsætningsstatistik
- Prognoser for og høst af afgrøder
- Regnskabsstatistik for private byerhverv – REGN
- Skatteregnskaber
- Udenrigshandel
- Årsrapporter